

Normativa sobre l'activitat d'R+D+I en règim de col·laboració i sota contracte

Universitat Oberta
de Catalunya

Sumari

1. Preàmbul	3
2. Marc normatiu	3
2.1. Llei orgànica d'universitats (Llei 6/2001, BOE de 24 de desembre)	3
2.2. Llei d'universitats de Catalunya (Llei 1/2003 - DOGC 3826)	3
2.3. Estatuts de la FUOC	3
2.4. Normes d'organització i funcionament de la UOC (NOF)	4
2.5. Conclusions	4
3. Àmbit material d'aplicació	5
4. Col·lectius als quals s'aplica	5
5. Gestió interna	6
5.1. Tramitació i signatura	6
5.2. Denegació	8
5.3. Règim econòmic	8
6. Difusió i propietat dels resultats	9

1. Preàmbul

Un dels objectius de tota universitat és estimular i facilitar la participació d'investigadors en projectes d'R+D+I i, per tant, facilitar la transferència de coneixement entre les empreses i el món acadèmic. Aquesta participació pot venir a través del que s'anomena activitat d'R+D+I col·laborativa o activitat d'R+D+I contractada.

L'activitat d'R+D+I col·laborativa és aquella on participen diferents persones/entitats en un mateix projecte, cadascun d'ells amb diferent grau d'implicació i responsabilitats, però amb un únic objectiu i assolint un resultat únic comú. Aquesta activitat pot estar recolzada per polítiques públiques i convocatòries competitives (és el cas, per exemple, del Subprograma de recerca aplicada col·laborativa del Ministeri) o bé pot sorgir per iniciativa privada.

Per la seva banda, l'activitat d'R+D+I contractada és aquella on una empresa/institució contracta a la universitat la realització d'activitats d'R+D+I, consultoria o de serveis. Per tant, doncs, és una altra via de col·laboració de les universitats amb el món empresarial.

2. Marc normatiu

El marc legal fonamental que permet que els investigadors i investigadores universitaris puguin dur a terme treballs per encàrrec extern és la Llei orgànica d'universitats (LOU), concretament l'article 83. Fan referència també a aquest tema la Llei d'universitats de Catalunya (LUC) i és compatible amb els Estatuts de la FUOC i amb les Normes d'organització i funcionament de la UOC.

2.1. Llei orgànica d'universitats (Llei 6/2001, BOE de 24 de desembre)

Artículo 83. Colaboración con otras entidades o personas físicas

- 1. Los grupos de investigación reconocidos por la universidad, los departamentos y los institutos universitarios de investigación, y su profesorado a través de los mismos o de los órganos, centros, fundaciones o estructuras organizativas similares de la universidad dedicados a la canalización de las iniciativas investigadoras del profesorado y a la transferencia de los resultados de la investigación, podrán celebrar contratos con personas, universidades o entidades públicas y privadas para la realización de trabajos de carácter científico, técnico o artístico, así como para el desarrollo de enseñanzas de especialización o actividades específicas de formación.*
- 2. Los estatutos, en el marco de las normas básicas que dicte el Gobierno, establecerán los procedimientos de autorización de los trabajos y de celebración de los contratos previstos en el apartado anterior, así como los criterios para fijar el destino de los bienes y recursos que con ellos se obtengan.*

2.2. Llei d'universitats de Catalunya (Llei 1/2003 - DOGC 3826)

Article 27. Contractes per a estudis

La contractació per portar a terme treballs de recerca, tècnics o artístics, corresponents al que estableix l'article 83 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats, ha d'atendre el principi de compensació. La universitat ha d'ésser compensada per tots els costos, directes o indirectes, que siguin atribuïbles a cada contracte.

2.3. Estatuts de la FUOC

Article 4.1

L'objecte fonamental serà l'educació superior mitjançant la realització de les següents funcions:

- a) La creació, la transmissió i difusió de la cultura i dels coneixements científics...*

Article 4.2

També dedicarà una atenció preferent a la recerca en l'àmbit de les metodologies i tècniques aplicades a l'ensenyament no presencial.

2.4. Normes d'organització i funcionament de la UOC (NOF)

Preàmbul

La UOC es proposa estimular la creativitat de les persones i promoure el progrés de la societat, impulsant la recerca especialitzada entorn de la societat del coneixement i establint aliances amb universitats i institucions d'arreu del món que comparteixin objectius i valors, per a construir un espai global de coneixement.

Capítol I. Objectius de la UOC. Art. 1

La UOC, des de la seva integració en el sistema universitari de Catalunya, per tal de prestar servei a la cultura catalana i projectar-la al món, i per tal de fer efectius els reptes expressats en la seva missió i principis inspiradors, es proposa els objectius següents:

- 1. L'impuls, la millora i la innovació de la docència i l'aprenentatge al llarg de la vida per mitjans no presencials.*
- 2. El foment i el desenvolupament de la recerca científica en tots els camps del coneixement on és present la Universitat i, especialment, en l'estudi de la societat del coneixement.*
- 3. La difusió del coneixement, la transferència de tecnologia, saber fer i innovació en els camps de la formació i la cultura associades a l'ús intensiu de les TIC.*

Capítol III. Estructura de la UOC. Art. 23

La UOC crea l'OSRT com a instrument de recerca de la Universitat amb les funcions següents:

- a) Impulsar la recerca promoguda pel professorat de la UOC i donar-hi suport, tot facilitant la captació i el finançament dels projectes.*
- b) Liderar el desenvolupament dels àmbits i línies de recerca als quals la Universitat doni prioritat estratègica.*

Capítol IV. Comunitat universitària. Art. 38

El professorat està compromès amb la raó de ser de la UOC i la seva metodologia. És responsable de l'activitat acadèmica en el seu àmbit de coneixement o en àmbits afins, té responsabilitats en el desenvolupament de la recerca de la Universitat i contribueix a l'estratègia corporativa de difusió del coneixement.

- 1. Les condicions docents, el nombre i les categories, la selecció, la formació i la promoció del professorat, s'establiran d'acord amb les necessitats de la docència i la recerca de la UOC. Aquests hauran de ser objecte de desenvolupament reglamentari per part del Consell de Govern.*
- 2. El professorat té, normalment, contracte en exclusiva i dedicació a temps complet i està assignat a un estudi. El sistema de selecció del professorat s'ha de basar en criteris de publicitat, capacitat, idoneïtat i mèrits científics i acadèmics. Podrà desenvolupar treballs externs, prèvia autorització del rector.*
- 3. El professorat coordina el personal docent col·laborador, els tècnics de recerca i els autors de materials didàctics. La seva activitat està subjecta a avaluació. Així mateix, la UOC establirà els convenis previstos a la Llei amb l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya.*

2.5. Conclusions

Tenint en compte aquest marc normatiu, s'estima oportú establir una normativa específica que reculli, entre d'altres qüestions, les condicions, procediment i autoritzacions necessàries per al desenvolupament de treballs/projectes científics, tècnics i artístics, així com per a la realització de serveis docents i activitats específiques de forma-

ció i conferències per part del personal de la FUOC com a conseqüència de la signatura de contractes o convenis específics de col·laboració i el desenvolupament de projectes, així com la destinació dels recursos i béns generats.

3. Àmbit material d'aplicació

Les activitats que s'inclouen en el marc d'aquesta normativa són aquelles col·laboracions entre la FUOC (a través del seu professorat o de qualsevol persona o estructura organitzativa de la universitat) i entitats públiques o privades o persones físiques, per a la realització de treballs/projectes de caràcter científic, tècnic o artístic, així com per al desenvolupament de cursos de formació d'especialització o altres activitats específiques de formació. En concret:

- Treballs/Projectes d'R+D+I.
- Treballs de creació artística.
- Activitats de consultoria i assessoria.
- Elaboració d'estudis, informes i dictàmens.
- Serveis d'anàlisis estadístiques.
- Serveis docents especialitzats i activitats específiques de formació i conferències encarregats per empreses i organismes.
- Els següents convenis i contractes institucionals on es compleixi una de les dues condicions:
 - que hi hagi una retribució específica per a l'equip responsable de l'execució del conveni/contracte retribuint;
 - que el contracte/conveni obligui a una justificació econòmica d'aquest.

S'exclouen expressament de l'àmbit d'aplicació d'aquesta normativa les següents activitats o situacions:

- L'activitat professional dels professors a temps parcial o a temps complet amb autorització del vicerectorat de professorat per a realitzar activitat al marge de la FUOC¹ sempre que no suposi la utilització de personal, mitjans, instal·lacions, equipaments o serveis de la FUOC.
- Els contractes o convenis amb entitats públiques o privades que tinguin com a finalitat la realització d'activitats docents oficials o d'activitats docents no oficials però realitzades conjuntament entre una altra entitat i la FUOC.
- Els contractes editorials que els professors puguin realitzar per a la publicació dels seus treballs o per a la preparació d'originals destinats a la publicació.
- Els premis obtinguts pel personal de la FUOC.
- Els següents convenis i contractes institucionals on no es compleixin cap de les dues condicions següents:
 - a) que no hi hagi una retribució específica per a l'equip responsable de l'execució del conveni/contracte retribuint;
 - b) que el contracte/conveni no obligui a una justificació econòmica d'aquest.

4. Col·lectius als quals s'aplica

Podran participar en la realització d'activitats subjectes a aquesta normativa el següent personal de la FUOC:

- Professorat.
- Investigadors.
- Becaris de doctorat.
- Ajudants de recerca.
- Personal de gestió.

1. Cal recordar que els professionals de la UOC amb una relació laboral, ja sigui en l'àmbit docent o en el de gestió adquireixen, des de l'inici, el compromís de prestar els seus serveis en règim de dedicació exclusiva i a temps complet a la Universitat.

La participació del professorat i investigadors en projectes, contractes i convenis es produirà sens perjudici del compliment de les seves obligacions acadèmiques i sempre que hi hagi una autorització prèvia del director d'Estudis (per al professorat) o de la Direcció de l'IN3 (per als investigadors de l'IN3) d'acord amb els impresos que es facilitin amb aquest efecte.

La participació del personal de gestió es produirà sens perjudici del compliment de les funcions del seu lloc de treball i sempre que hi hagi una autorització prèvia de la Direcció d'Àrea corresponent, d'acord amb els impresos que es facilitin amb aquest efecte.

El personal investigador en formació amb beca IN3-UOC podrà participar en la realització d'activitats subjectes a aquesta normativa prèvia autorització de la Direcció del programa de doctorat i del seu director –d'acord amb els impresos que es facilitin amb aquest efecte i sempre que es tracti d'activitats directament associades amb la recerca duta a terme pel personal investigador en formació i tinguin caràcter esporàdic i no habitual. Aquestes activitats no podran ser superiors a trenta hores anuals per al personal investigador en formació de primera etapa, i de seixanta hores anuals per al de segona etapa. Si l'activitat comporta una contraprestació econòmica aquesta no podrà superar el 30% de l'import anual brut íntegre de la beca.

Per la seva banda, la participació d'ajudants de recerca es produirà sens perjudici del compliment de les funcions del seu lloc de treball i sempre que hi hagi una autorització prèvia del seu responsable directe, d'acord amb els impresos que es facilitin amb aquest efecte.

Tots els projectes, contractes i convenis subscrits hauran de tenir un director o responsable que serà qui en garanteixi l'execució i el compliment de les condicions.

També hi podran participar col·laboradors i experts d'altres universitats i institucions que no tinguin relació laboral amb la FUOC sempre que es procedeixi a regular aquesta participació externa d'acord amb la normativa establerta a l'efecte.

5. Gestió interna

5.1. Tramitació i signatura

5.1.1. Amb caràcter general, els contractes, convenis i projectes subjectes a aquesta normativa es gestionaran a través de l'Oficina UOC de Suport a la Recerca i Transferència (OSRT). En concret, el procediment a seguir és el següent:

- La persona impulsora del contracte/conveni s'haurà de posar en contacte amb l'OSRT una vegada hagi rebut l'encàrrec o la invitació de col·laboració, aportant tota la informació bàsica de la col·laboració (objectius, *lliurables*, terminis, etc.).
- L'OSRT, juntament amb la persona responsable del contracte/conveni, realitzarà el pressupost per tal que aquest incorpori tots els conceptes necessaris i els serveis/treballs que es realitzin siguin conforme a preus de mercat i, en tot cas, el pressupost reflecteixi íntegrament els costos de la FUOC.
- L'OSRT redactarà la proposta de contracte d'acord amb els models de contractes i convenis que més s'ajustin a la tipologia d'activitat a realitzar. En aquesta fase caldrà una comunicació entre la persona responsable i l'OSRT per definir la redacció final del conveni o contracte.
- L'OSRT es posarà en contacte amb l'entitat externa per aconseguir el consens en la proposta definitiva.
- Una vegada acordats els termes de la proposta final, l'OSRT procedirà a la gestió de la signatura del conveni o contracte.

5.1.2. Tots els contractes i convenis aniran a nom de la FUOC i hauran d'ésser signats pel director o directora de la FUOC o pel rector o rectora, quan així ho aconselli el protocol –en aquest cas, anirà a nom de la UOC.

5.1.3. En el cas que l'entitat externa tingui ja una proposta de contracte/conveni aquesta serà revisada per l'OSRT qui modificarà o adaptarà aquells aspectes tècnics o legals que calguin. En tot cas, tots els contractes i convenis que no segueixin els models facilitats per l'OSRT, hauran de tenir –si escau, d'acord amb la tipologia de l'activitat– els següents continguts:

- Nom i dades fiscals de la persona, entitat o organisme que contracta o amb qui es col·labora.

- Equip per part de la FUOC que hi participarà i responsable de l'activitat objecte del contracte/conveni.
 - Objecte del contracte.
 - Durada del contracte.
 - Gestió del procés de l'activitat d'R+D+I/formació, *lliurables* i planificació, incloent la repartició de responsabilitats entre col·laboradors i la gestió de projecte/subprojectes.
 - Import, termini i forma de pagament.
 - Clàusula de denúncia del contracte/conveni.
 - Clàusula de confidencialitat.
 - Atribució de drets de propietat (industrial, intel·lectual).
 - En principi, propietat de la persona que ho crea.
 - En el context de la recerca contractada, titularitat de l'espònsor de la recerca.
 - Drets d'accés al coneixement i informació prèvia.
 - Embargament o no de la publicació de resultats.
 - Definició d'estratègies d'explotació (si és possible respectant la política de la FUOC respecte de la distribució de programari i continguts oberts i accés obert als resultats).
 - Principis i/o estructura de la repartició dels ingressos de l'explotació.
 - Atribució d'autoria i menció de la FUOC en la publicació de resultats.
 - Limitació de responsabilitat del personal investigador i de la FUOC (sobretot, quant a l'explotació dels resultats per part de tercers).
- 5.1.4. Addicionalment, en el cas de contractes per a la realització d'activitat d'R+D+I col·laborativa caldrà tenir en compte els fets següents:
- Cada resultat serà propietat de la persona o grup de persones que el crea, o bé tindrà drets d'ús d'acord amb la llei vigent.
 - Els socis tindran drets d'ús favorables i col·laboraran per a la protecció de drets.
 - Els socis donaran drets d'accés a coneixements previs favorables, per a permetre la generació de coneixements nous o complementaris.
 - Els socis pactaran els mitjans d'explotació i la repartició de beneficis, en cas que n'hi hagi.
- 5.1.5. Per la seva banda, per als contractes d'activitat d'R+D+I contractada es respectaran els principis següents:
- En principi, els drets sobre els resultats seran de l'espònsor/part contractant.
 - Caldrà regular els drets d'accés i explotació de coneixements previs de la FUOC a l'hora de disseminar i explotar comercialment els resultats (per llicències o altres formes de cessió de drets).
 - Caldrà permetre la reutilització dels resultats per part de la FUOC i la disseminació i accés obert dels resultats conforme a la política de propietat industrial i intel·lectual aprovada pel Consell de Govern.
 - S'inclouran pactes respecte de la remuneració d'investigadors i la seva participació en els resultats (comercials) de la recerca (invencions), d'acord amb la política de propietat intel·lectual i industrial aprovada pel Consell de Govern.
- 5.1.6. Finalment, en el cas d'activitats d'R+D+I realitzades amb fons públics competitius caldrà tenir en compte els fets següents:
- Es respectaran les obligacions generals previstes en les convocatòries de l'organisme convocant.
 - Respecte a la propietat dels resultats i la seva disseminació, es tindrà en compte el que s'estableix a la convocatòria.
 - Els resultats podran ser objecte de llicències i estratègies d'explotació industrial i comercial.
- 5.1.7. L'OSRT disposarà d'una còpia dels convenis i contractes gestionats i farà arribar l'original a Gerència de la FUOC per tal que quedin registrats en el plantillari.
- 5.1.8. El personal responsable de l'execució del conveni/contracte haurà d'enviar a l'OSRT una còpia de tots els *lliurables* i informes derivats de la col·laboració per a l'arxiu intern.

5.2. Denegació

L'autorització per a la realització d'un contracte/conveni podrà ésser denegada en el cas d'un dels següents supòsits:

- a) Quan el treball/projecte no tingui el nivell científic, tècnic o artístic exigible al professorat universitari/investigadors.
- b) Quan la realització del treball/projecte pugui ocasionar algun perjudici clar a les tasques acadèmiques del professorat, a les tasques científiques de l'investigador o a l'activitat del personal de gestió o impliqui actuacions impròpies.
- c) Quan la persona responsable del projecte no tingui la formació o l'experiència necessària per a desenvolupar-lo.
- d) Quan les obligacions per a la persona responsable de dur a terme les tasques recollides en el conveni/contracte impliquin l'existència d'una relació professional estable.

5.3. Règim econòmic

1. La gestió interna de projectes, convenis, contractes i altres activitats regulades per aquesta normativa se sotmetran a les normes específiques que s'estableixin des de l'OSRT i Gerència de la FUOC, les quals seran degudament comunicades.
2. L'OSRT serà qui gestionarà, tramitarà i comptabilitzarà les despeses dels projectes, contractes/convenis.
3. Els recursos procedents de l'activitat d'R+D+I contractada on no sigui necessària una justificació econòmica dels recursos empleats, podran destinar-se, a part de les despeses d'execució de l'activitat contractada, a la retribució del personal que la realitza i a altres activitats d'R+D+I, sempre que es contempli aquesta possibilitat en el pressupost aprovat i validat per l'OSRT.
4. Tot projecte, contracte o conveni amb repercussions econòmiques haurà de contemplar un pressupost que serà degudament validat per l'OSRT abans que s'aprovi i que contemplarà la proposta de pagaments al personal que hi intervé d'acord amb la seva dedicació, les despeses d'execució de l'activitat/projecte, els impostos i l'*overhead*.
5. El pressupost es realitzarà a preus de mercat, o si no és possible definir-lo, a preus que reflecteixen íntegrament els seus costos i un marge raonable.
6. En concepte de despeses generals, la FUOC retindrà un percentatge –cànon o *overhead*– que té com a objectiu compensar la institució dels costos associats –costos indirectes– d'un projecte/activitat d'R+D+I. El cost indirecte és el cost que suposa per a la institució posar a disposició de l'equip investigador un conjunt de recursos que li permeten executar el projecte. Aquest percentatge serà el que estigui en vigor d'acord amb les resolucions del Consell de Govern (20% per a tots els projectes de l'IN3 i 20% per a recerca contractada i 25% per a consultories en la resta de projectes de la UOC).
7. De la partida pressupostària de cada projecte destinada a remunerar el professorat que hi intervé, s'haurà de destinar un mínim del 10% als estudis on estigui adscrit. En el cas que el professor/investigador estigui adscrit a l'IN3, el percentatge del 10% anteriorment esmentat es destinarà a l'IN3.
8. Per tal que el personal investigador pugui iniciar la feina objecte dels convenis/contractes, tan bon punt s'hagi signat el projecte/conveni/contracte, la FUOC, a través de l'OSRT, posarà a disposició de l'equip investigador el total del pressupost (el total d'aquell any en cas de projectes plurianuals), quantitat que estarà subjecte a les condicions expressades en el conveni/contracte.
9. Totes les despeses d'execució de les activitats subjectes a aquesta normativa hauran d'ésser executades entre la data d'inici i finalització de l'activitat. No obstant això, el pagament al personal involucrat en les esmentades activitats no es realitzarà fins que l'activitat s'hagi completat i la FUOC hagi cobrat el 100% de l'import.
10. Tots els béns que s'obtinguin de l'execució dels projectes/contractes/convenis s'integraran en el patrimoni de la FUOC.

6. Difusió i propietat dels resultats

1. En els contractes/convenis que se signin conforme a aquesta normativa no podrà cedir-se l'ús de la marca gràfica de la FUOC i de la UOC tret d'autorització expressa per part de Gerència de la FUOC.
2. En el moment de negociar/acordar un contracte/conveni l'OSRT i el personal subjecte a aquesta normativa negociaran de forma coherent i justa per la FUOC sobre l'abast i objectius de l'activitat d'R+D+I a desenvolupar, així com sobre la difusió i explotació dels resultats que se'n puguin derivar. En tot cas, en el moment de la negociació caldrà tenir en compte les normatives sobre la titularitat i cessió de drets de propietat de l'activitat d'R+D+I dels organismes finançadors d'aquesta.
3. Els contractes hauran de recollir la possibilitat de la reutilització dels resultats per part de la FUOC (ja sigui per a la realització de tesis doctorals o per a activitats docents) i la disseminació d'aquests, d'acord amb la normativa sobre propietat intel·lectual i industrial de l'activitat d'R+D+I de la FUOC vigent en el moment de la signatura del contracte, sens perjudici de la necessitat de protecció dels resultats i els objectius comercials dels esponsors de la recerca (en cas de recerca amb objectiu comercial).